

บันทึก

เรื่อง การเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ ๗๕๔๙/๒๕๐๑ (ก.ม. ๗) ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๑ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาของกระทรวงเกษตร เกี่ยวกับการเบิกเงินค่าเช่าบ้านซึ่งกรมป่าไม้และกระทรวงการคลังมีความเห็นขัดแย้งกัน กล่าวคือ ข้อเท็จจริงมีว่า นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ เริ่มเข้ารับราชการในกรมป่าไม้ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งขณะนั้นกรมป่าไม้ตั้งอยู่ในเขตอำเภอป้อมปราบซึ่งเป็นอำเภอชั้นในจังหวัดพระนคร ต่อมาโอนไปรับราชการอยู่กรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แล้วโอนกลับมารับราชการในกรมป่าไม้ อีก แต่กรมป่าไม้ได้ย้ายมาอยู่ในท้องที่ตำบลลาดยาวอำเภอบางเขน อันเป็นอำเภอชั้นนอกจังหวัดพระนครแล้ว กรมป่าไม้ไม่มีบ้านของราชการให้อยู่อาศัยและบ้านเช่าเอกชนในเขตท้องที่อำเภอบางเขนอันเป็นที่ตั้งสำนักงานไม่มี ทางราชการจึงอนุญาตให้นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ ไปเช่าบ้านเอกชนอยู่ในเขตอำเภอดุสิต ปัญหาจึงมีว่า นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ จะเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ กระทรวงการคลังมีความเห็นว่าสิทธิในการเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการที่ย้ายหรือโอนกลับเข้ามารับราชการในสำนักราชการที่เริ่มรับราชการนั้น เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๕ (๑) (๔) และมาตรา ๕ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้าน ทั้งนี้เพราะกฎหมายสันนิษฐานว่า ผู้ที่เริ่มรับราชการ ณ ที่ใดแล้ว เป็นผู้มียุติมาอยู่ ณ ที่นั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับบ้านเช่าในเขตอำเภอที่เริ่มเข้ารับราชการ แต่กรมป่าไม้มีความเห็นขัดแย้งว่าประเด็นที่กระทรวงการคลังตอบมานั้นไม่อาจจะฟังเป็นยุติได้ เพราะตามพระราชกฤษฎีกาได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งถึงท้องที่ที่ข้าราชการผู้นั้นไปรับราชการ มิได้บัญญัติถึงท้องที่ที่ข้าราชการไปเช่าบ้านอยู่และตามที่กระทรวงการคลังได้ยกมาตรา ๕ (๑) (๔) และมาตรา ๕ ทวิ ขึ้นมาวินิจฉัยน่าจะไม่ตรงตามพระราชกฤษฎีกา เพราะในขณะนี้กรมป่าไม้ได้ย้ายสถานที่ตั้งจากเขตอำเภอชั้นในไปอยู่ในท้องที่เขตอำเภอชั้นนอกแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีความเห็นว่า ในกรณีนี้ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ เริ่มรับราชการในกรมป่าไม้ ซึ่งขณะนั้นตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอป้อมปราบ อันเป็นอำเภอชั้นในจังหวัดพระนคร ต่อมาย้ายไปรับราชการกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แล้วย้ายกลับมารับราชการที่กรมป่าไม้ อีก แต่กรมป่าไม้ได้ย้ายมาอยู่ในเขตท้องที่อำเภอบางเขน อันเป็นอำเภอชั้นนอกจังหวัดพระนครแล้ว และได้รับอนุญาตจากทางราชการให้ไปเช่าบ้านอยู่ในเขตอำเภอดุสิต อันเป็นอำเภอชั้นใน ปัญหาที่

พิจารณาจึงมีอยู่ว่าโดยเหตุที่กรมป่าไม้ได้ย้ายไปอยู่ในเขตอำเภอชั้นนอก นายไพโรจน์ อติศร ประเสริฐ มีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านหรือไม่

เมื่อพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๓ จะเห็นได้ว่า ข้าราชการย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการจะไม่ได้รับค่าเช่าบ้านก็เฉพาะมีกรณีเข้าช้อยกเว้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ คือ

(๑) ข้าราชการซึ่งรับราชการประจำในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอชั้นใน

(๒) ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ข้าราชการซึ่งเริ่มเข้ารับราชการในท้องที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอใด และยังคงรับราชการอยู่ในท้องที่นั้น

(๔) ข้าราชการซึ่งทางราชการสั่งให้ไปรับราชการประจำในเขตหรือกิ่งอำเภอที่ข้าราชการนั้นเริ่มรับราชการ หรือเข้ารับราชการใหม่

(๕) ฯลฯ

ฯลฯ

สำหรับกรณีนี้ปรากฏชัดว่า นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ มิได้รับราชการในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอชั้นใน และมีได้ยังคงรับราชการอยู่ในท้องที่ที่เริ่มเข้ารับราชการด้วย จึงไม่ตรงตามบทบัญญัติมาตรา ๕ (๑) และ (๓)

กรณีจะเกิดเป็นปัญหาได้ก็แต่เพียงมาตรา ๕ (๔) เพราะฉะนั้นนายไพโรจน์อติศรประเสริฐ ได้เริ่มเข้ารับราชการในกรมป่าไม้และได้ถูกสั่งให้กลับมารับราชการประจำในกรมป่าไม้ อีก แต่โดยที่ มาตรา ๕ (๔) บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่า “ข้าราชการซึ่งทางราชการสั่งให้ไปรับราชการประจำในเขตหรือกิ่งอำเภอที่ข้าราชการนั้นเริ่มรับราชการ...” ซึ่งทั้งนี้ ย่อมเห็นได้ว่าโดยที่กรมป่าไม้ได้ย้ายสถานที่ตั้ง เขตอำเภอของกรมป่าไม้ที่นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ รับราชการในขณะนี้ มิใช่เขตอำเภอเดิมของกรมป่าไม้ที่นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ เริ่มเข้ารับราชการ ดังนั้น จึงไม่ตรงตามบทบัญญัติของมาตรา ๕ (๔) แม้ตามข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ จะได้รับอนุมัติให้เช่าบ้านเอกชนในเขตอำเภอดุสิตอันเป็นอำเภอชั้นในเช่นเดียวกับเขตอำเภอของสถานที่กรมป่าไม้เดิมก็ตาม ก็ไม่เป็นเหตุให้นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ ขาดสิทธิที่จะได้รับเงินค่าเช่าบ้าน

เมื่อไม่ปรากฏว่ามีเหตุอื่นอีกนอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า นายไพโรจน์ อติศรประเสริฐ ย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามกฎหมาย

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๐๒